PPU405	**Pedagogikk**	**30 studiepoeng**

Norsk	**Praktisk-pedagogisk utdanning – heltid og deltid**	**HØST/VÅR**

1. LÆRINGSMÅL

Arbeidet med målområdene i pedagogikk skal sikre et vekselspill mellom teoretisk kunnskap, praksiserfaring og didaktisk refleksjon.

Læreren og eleven/lærlingen
Kjerneoppgavene er planlegging, tilrettelegging, gjennomføring og vurdering av læringsmiljø og elevens læring. Den teoretiske kompetansen som har sitt tyngdepunkt i dette målområdet, inkluderer evnen til å analysere egne erfaringer og videreutvikle opplæringen i samspill med elever/lærlinger, kolleger og andre.

Læreren og organisasjonen
Målområdet omfatter organisasjons-, ledelses- og samarbeidsoppgaver som ligger utenom den daglige opplæringen, men som legger viktige rammer for denne. Dette krever kunnskap om skolens/virksomhetens mål og egenart som læringsarena og arbeidsplass. Utdanningen skal også fremme evne og vilje til å videreutvikle organiserings- og ledelsesformene og den kulturen som ligger til grunn for disse.

Læreren og samfunnet
Målområdet omhandler samspillet mellom samfunnsutviklingen, opplæringens verdigrunnlag, faget/yrket og pedagogisk praksis. Læreren må kunne begrunne og utvikle sin pedagogiske og fag-/yrkesdidaktiske forståelse og pedagogiske praksis ut fra et samfunnsperspektiv.

2. INNHOLD

Læreren og eleven/lærlingen
Studentene skal

- kunne bidra til å utvikle et godt læringsmiljø og gode læringsstrategier og kunne forebygge og bearbeide konflikter og mobbing
- ha et bevisst forhold til sin funksjon og sitt ansvar som forbilde og rollemodell
- være en tydelig leder av et demokratisk læringsfellesskap og kunne utøve klassestyrer- og teamlederfunksjonen
- kunne kartlegge og vurdere elevens/lærlingens utviklingsnivå, kompetanse, interesser, læringsstrategier og andre læreforutsetninger som grunnlag for individuelt tilpasset opplæring
- kunne gjøre rede for, vurdere og anvende læreplaner, lovverk og andre styringsdokumenter og det verdigrunnlaget og kunnskaps- og læringssynet disse bygger på
- kunne velge, vurdere og videreutvikle innholdet i opplæringen ut fra samfunnets og arbeidslivets kompetansebehov, gjeldende læreplaner, fag- og yrkesdidaktiske prinsipper og forutsetningene til den enkelte elev
- være i stand til å bruke og begrunne varierte arbeids- og vurderingsformer som fremmer differensiering og elevaktivitet, og ha tilegnet seg veiledningskompetanse
- kunne samarbeide med elever/lærlinger, kolleger og andre i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen
- kunne legge til rette og ivareta barn med behov for særskilt støtte, i samarbeid med hjelpeapparatet
- kunne ta initiativ til og gjennomføre utviklingsarbeid og kunne nyttiggjøre seg resultater fra faglig, fag-/yrkesdidaktisk og pedagogisk forsknings- og utviklingsarbeid

Læreren og organisasjonen
Studentene skal

- kunne forstå skolens, og evt. bedriftens særtrekk som organisasjon generelt og i forhold til eget yrke spesielt
- være i stand til å forstå, vurdere og utvikle samspillet mellom hensiktsmessige organiseringsformer og gode læringsstrategier
- kunne vurdere og bidra aktivt til videre utvikling av det fysiske og sosiale arbeids- og læringsmiljøet i skolen/virksomheten
- være bevisst eget og kollegers fag-, kunnskaps- og læringssyn og forholdet mellom pedagogisk grunnsyn, opplæringens mål og skolens/virksomhetens praksis
- kunnskap om skolens særegne organisasjonskultur

Læreren og samfunnet
Studentene skal

- ha innsikt i og bevissthet om skolens historiske, aktuelle og framtidige rolle som samfunnsinstitusjon og kulturbærer
- være seg bevisst hvordan samfunnsutviklingen preger og preges av barne- og ungdomskulturen og barn og unges opplærings- og oppvekstssituasjon
- kunne analysere og ta hensyn til kompetansebehov i det lokale og nasjonale samfunn og arbeidsliv og forstå opplæringsbehovet hos barn og unge med ulik kulturell bakgrunn
- forstå skolens plass i lokalsamfunnet, kunne bruke lokalsamfunnet som læringsarena og samarbeide med andre institusjoner og personer for å realisere et variert og tilpasset opplæringstilbud
- kunne analysere sitt fag/yrkes plass og betydning i samfunnet og i det norske opplæringssystemet og kunne videreutvikle faget/yrket, egen lærerprofesjonalitet og virksomhet
- kunne legge til rette kontakt med yrkes- og næringsliv og stimulere elever til personlig initiativ og entreprenørskap
- kunne se sammenhenger mellom pedagogikk og politiske strømninger

3. LÆRINGSAKTIVITETER

Arbeidsmåtene skal stimulere studentene til å ta i bruk hele seg i læringsprosessen underveis i studiet. Det vil si deres intellektuelle-, praktiske-, sosiale-, emosjonelle-, kreative- og etiske evner. For å få til dette må et mangfold av arbeidsmåter benyttes i læringsprosessen underveis. Arbeidsmåtene skal bidra til en sammenheng mellom teori og praksis.

Det blir viktig å legge opp til arbeidsmåter som både gir studentene kompetanse og innsikt til å ta ansvar for egen og andres læring. Dette forutsetter bevisstgjøring og refleksjon rundt målene, innholdet og de prosesser studentene gjennomgår.

4. DELTAGELSE

Det vil ved studiestart bli gitt oversikt over undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om obligatorisk deltakelse, bestemte arbeidskrav og innleveringsfrister for oppgaver. Disse arbeidskravene vil sammen med arbeidskrav i fagdidaktikk og praksisopplæringen, danne grunnlag for skikkethetsvurderingen.

5. VURDERING

Vurdering gjennom studietiden
Gjennom studietiden skjer en fortløpende vurdering av studenten. Vurderingen av studentene består både av en prosessvurdering og avsluttende eksamener.

Prosessvurdering er nyttig for studentene fordi den kan veilede dem videre i deres daglige arbeid, og i deres framtidige virke. Studentene skal gjennomføre vurderinger av studiet slik at de får en reell medvirkning til å utvikle studiet.

Studentene skal gjennomføre en obligatorisk oppgave i løpet av studieåret etter nærmere retningslinjer.

Avsluttende vurdering
Eksamen i pedagogikk er en 6 timers skriftlig individuell prøve.

Vurderingsuttrykk
Gradert karakterskala A – F, der A er beste karakter og F er ikke bestått.

6. LITTERATUR

Baklien, B. Gratt C. og Gotaas, N.	Satsning mot frafall i videregående skole. NIBR-rapport 2004:19 finnes på: http://www.nibr.no/uploads/publications/04a9b6ab35240704f4c8ab0ef2b7bf8f.pdf	150 s
Bjørnsrud H. og Nilsen, S (red) (2008)	Tilpasset opplæring – intensjoner og skoleutvikling, kap.3, 4, 5, 9	99 s
Dahl, Asle Gire (2002)	Hvordan oppfatter lærerne prosjektmetoden, og hva slags prosjektarbeider var de forberedt på å gjennomføre? HIBU skriftserie	83 s
Dahl, Asle Gire (2007)	Bedre samsvar mellom eksamensform og arbeidsmåte i videregående skole- hva fører det til? FOU i praksis. Tapir akademiske forlag	
Dahl, Asle Gire (2008)	Digitale ressursmapper som ledd i en ny studiestrategi Digital kompetanse 4-2008	12 s
Dale E. L. PFI, Throndsen, I. EKVA/ILS Nerheim T, Hopfenbeck, EKVA/ILS, Lie,S. EKVA/ILS	Bedre vurdering for læring: Rapport fra "Evaluering av modeller for kjennetegn på måloppnåelse i fag" http://www.udir.no/upload/Forskning/Bedre_vurderingspraksis_ILS_rapport.pdf	114 s

Engelsen, Britt Ulstrup (2003)	Ideer som formet vår skole?: læreplanen som idebærer- et historisk perspektiv. Gyldendal akademiske forlag, Oslo Del 11 side 79-207	128 s
Gordon, Thomas (1999)	Snakk med oss lærer. Grøndahl Dreyer	235 s
Hartviksen, M. og Kversøy, K. (2008)	Samarbeid og konflikt – to sider av samme sak, del 1 Fagbokforlaget.	80 s
Imsen, Gunn (2005)	Elevens verden. Innføring i pedagogisk psykologi. Oslo, Tano	467 s
Imsen, Gunn (2009)	Lærerens verden. Innføring i didaktikk. Oslo.Tano	498 s
Johannessen, Eva og Kokkersvold, Erling og Vedeler, Liv (2001)	Rådgiving. Gyldendal Norske Forlag A/S. Kap 5	17 s
Myhre, Reidar (1996)	Grunnlinjer i pedagogikkens historie: kap 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14 Oslo, Gyldendal.	105 s
Nasjonalt senter for flerkulturell Opplæring – Nafo	Veien videre – sluttrapport Likeverdig opplæring i praksis	40 s
Ogden, T. (2009)	Sosial kompetanse og problematferd i skolen. Kap. 4, 5,6, 7	123 s
Petterson T. og Postholm, M.B. (2004)	Klasseledelse kap 2, 4, 8, 9 Universitetsforlaget	83 s
Skagen, Kaare (2004)	I veiledningens landskap. Kap 2, 7, 8. Høgskoleforlaget	38 s
Tønnesen, Liv Kari B. (2004)	Norsk utdanningshistorie: en innføring. Fagbokforlaget, Bergen Del A og del B	50 s

Det forutsettes at studentene gjør seg kjent med følgende dokumenter:
Utdanningsdirektoratet (2009) Læreplaner for Kunnskapsløftet
http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/lareplan

Forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene (F-60-99)

Det tas forbehold om enkelte endringer og tillegg til litteraturlisten. Den enkelte foreleser vil anbefale tilleggslitteratur